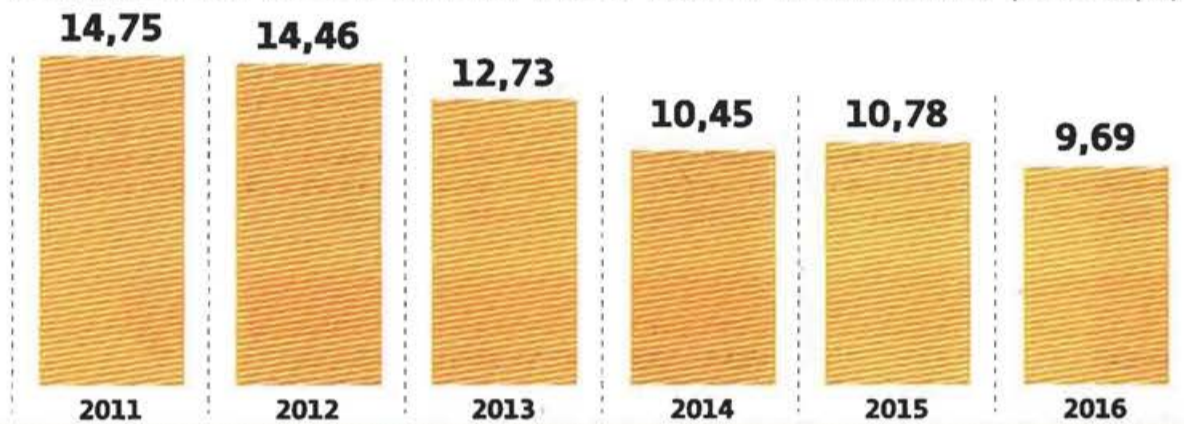




ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ (σε δισ. ευρώ)



Νέο ασφαλιστικό με βρετανική συνταγή

Η κυβέρνηση ετοιμάζει σαρωτικές αλλαγές ακολουθώντας το μοντέλο Beveridge - Ποιοι είναι οι τρεις βασικοί πυλώνες του νέου σχεδίου

του Π. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Σαρωτικές αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα καταρτίζεται το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης.

Το σχέδιο που εξετάζεται αυτή την περίοδο στηρίζεται σε τρεις βασικές αρχές: Στην κατάργηση των ασφαλιστικών εισφορών που θα αντικατασταθούν από νέο φόρο υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης, στα όρια συνταξιοδότησης και στο ύψος της σύνταξης που δεν θα διαχωρίζονται ανάλογα με την επαγγελματική κατηγορία και στη μετατροπή των ασφαλιστικών ταμείων σε κρατικές αποκεντρωμένες υπηρεσίες. Στο προσεχές διάστημα και έως ότου αρχίσει ο κοινωνικός διάλογος για τις κυφορούμενες αλλαγές θα γίνει πλήρης κοστολόγηση και θα προσδιοριστεί συγκεκριμένο ηλικιακό όριο πάνω από το οποίο αυτές θα ισχύσουν.

Το νέο μοντέλο εισηγείται, σύμφωνα με πληροφορίες, ο γενικός γραμματέας Κοινωνικής Ασφάλισης Γιώργος Ρωμανιάς. Αξιοποιεί το μοντέλο Beveridge, το οποίο εφαρμόζεται πάνω από μισό αιώνα στο Ηνωμένο Βασίλειο και μερικές δεκαετίες στη Σκανδιναβία (Σουηδία, Φινλανδία, Νορβηγία και Δανία). Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κ. Ρωμανιάς έχει καταθέσει ήδη από το 2009 στην Επιτροπή Κοινωνικού Διαλόγου για το ασφαλιστικό τις συγκεκρι-



»»» Για να μπορέσει να εφαρμοστεί το μοντέλο ασφάλισης Beveridge πρέπει πρώτα να γίνει ακριβής κοστολόγηση του, οπότε και να προσδιοριστεί συγκεκριμένο ηλικιακό όριο πάνω από το οποίο οι αλλαγές αυτές θα ισχύσουν, σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης.

μένες προτάσεις. Η εκτίμηση που υπάρχει στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης (ΓΓΚΑ) είναι ότι για φέτος, αλλά και για το 2016, το υπάρχον σύστημα, που στηρίζει την απρόσκοπτη καταβολή των συντάξεων στη γενναία κρατική χρηματοδότηση, αντέχει. Από το 2017 όμως και μετά, αν συνεχίσει η ανεργία να κινείται σε υψηλά επίπεδα, πρέπει να υπάρξουν σημαντικές αλλαγές, για να μην προκύψουν σοβαρά προβλήματα στο ασφαλιστικό

σύστημα της χώρας. Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν στο γεγονός ότι ο κοινωνικός διάλογος - διαβούλευση για το ασφαλιστικό δεν θα αρχίσει νωρίτερα από το ερχόμενο φθινόπωρο. Σε κάθε περίπτωση, οι βασικές παράμετροι του συστήματος είναι οι εξής:

- **Μετατροπή των ασφαλιστικών ταμείων σε κρατικές αποκεντρωμένες υπηρεσίες.** Αυτό σημαίνει ότι παύουν να υφίστανται ασφαλιστικά ταμεία και ότι αρμοδιότητές τους αναλαμβάνουν περιφέρειες και δήμοι της χώρας. Όλοι οι ασφαλισμένοι που θα θέλουν να διεκπεραιώσουν μία υπόθεσή τους, που θα αφορά την κοινωνική ασφάλιση, θα χρειάζεται να μεταβούν στην αρμόδια υπηρεσία στον δήμο ή στην περιφέρεια της περιοχής τους και όχι στο ασφαλιστικό ταμείο τους, που πια δεν θα υπάρχει. Εκτιμάται ότι έτσι προκύπτει τεράστια εξοικονόμηση κόστους, αφού πλέον δεν θα υπάρχουν λειτουργικές δαπάνες σε κτίρια και λοιπά έξοδα από τα Ταμεία. Επίσης, με την κατάλληλη μηχανοργάνωση λύνεται ένα τεράστιο πρόβλημα γραφειοκρατίας που ταλανίζει επί δεκαετίες τους πολίτες που έρχονται σε επαφή με τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

- **Καταργούνται οι ασφαλιστικές εισφορές.** Στη θέση τους εισάγεται ένας νέος φόρος υπέρ κοινωνικής ασφάλισης, ο οποίος θα πρέπει να αποδίδεται από όλους τους φορολογούμενους πολίτες της χώρας, φυσικά και νομικά πρόσωπα. Τα έσοδα από τον συγκεκριμένο φόρο εκτιμάται ότι θα μπορούν να καλύπτουν τόσο τις δαπάνες για την καταβολή των συντάξεων όσο και τις δαπάνες για παροχές υγείας και πρόνοιας. Μάλιστα, σε σχέση με τη σημερινή επιβάρυνση, από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών υπολογίζεται ότι μπορεί να υποχωρήσει στο μισό η επιβάρυνση που θα προκαλείται από την επιβολή ενός νέου φόρου.

- **Δεν υπάρχει πλέον διάκριση κατ'επάγγελμα και κατ'επαγγελματική κατηγορία.** Αυτό σημαίνει ότι θα υπάρχουν ίδια επιβολή φόρου, ίδια όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και ίδιο ύψος σύνταξης.

Για να μπορέσει να εφαρμοστεί ένα τέτοιο μοντέλο ασφάλισης πρέπει πρώτα να γίνει ακριβής κοστολόγηση του, κάτι που στη ΓΓΚΑ παραδέχονται ότι δεν έχει συμβεί. Επίσης, πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένο ηλικιακό όριο (π.χ. 50 έτη), έτσι ώστε όσοι είναι μεγαλύτερης ηλικίας θα συνεχίσουν να υπόκεινται στο σημερινό σύστημα, δηλαδή αυτό της καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, έως ότου βγουν στη σύνταξη. Οι νεότεροι, όμως, θα προσαρμοστούν στη νέα διαδικασία, αυτή της μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, για την ομαλή μετάβαση από το ισχύον σύστημα στο καινούργιο απαιτείται χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της δεκαετίας. Η εκτίμηση που υπάρχει είναι ότι σήμερα τα ασφαλιστικά ταμεία διαθέτουν ρευστότητα με τη στήριξη και του κρατικού Προϋπολογισμού, αλλά όχι και ανάλογη περιουσία. Συνεπώς, εάν δεν πραγματοποιηθεί ριζική αλλαγή στο ασφαλιστικό, είναι πιθανό έπειτα από μερικά χρόνια να προκύψει σημαντικό πρόβλημα στη βιωσιμότητα των Ταμείων, εάν η ρευστότητα περιοριστεί. Αρα, πρέπει από τώρα να παρθούν οι απαραίτητες αποφάσεις που θα διασφαλίσουν το μέλλον της κοινωνικής ασφάλισης.



»»» Ο σερ Ουίλιαμ Χένρι Μπέμπεριτζ ήταν φιλελεύθερος βουλευτής και πρύτανης του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης από το 1937. Οικονομολόγος που ανήκε στο κείνσιανό ρεύμα, το 1944 παρουσίασε στην κυβέρνηση της χώρας του μελέτη με τίτλο «Πλήρης απασχόληση σε μια ελεύθερη κοινωνία». Το σχέδιο στηρίζεται στη λογική ότι «η εργασία δεν είναι εμπόρευμα». Ο Μπέμπεριτζ είχε την ιδέα ότι «το να ζητάμε να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση και ταυτόχρονα να εγείρουμε αντιρρήσεις για την επέκταση της κρατικής δραστηριότητας, σημαίνει να θέλουμε τον σκοπό και να αρνούμαστε τα μέσα». Εδώσε το όνομά του στο μοντέλο κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου έως σήμερα και έχει αξιοποιηθεί, με μικρές παραλλαγές, από τις χώρες της Σκανδιναβίας (Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία και Δανία).